

769 17

18

1869

+

18 szám.

1869. Junius 30.

Napló

Első Eufolyám

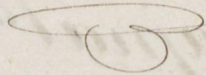
A Csárvánagypratai magyarirodalmi önképző társulat köz-
lönyje. Megjelenik havonként kétszer, ugyanaz a hó és
kényszorú és uszító napján, kesz irny. terjedelem
ben és áldányban.

Dal.

Vin a kökényfa fejé a virága
Mint a galambomnak halovány orcája
De galambom kéme mint a megisz kökény
Olyan ha veám nek, ha tessint get felem.

Sáttamen homályos a mély éjszakanal
De még a se mása galambom kajánal
Vezé ajka pirov mint nyitó bombó róza
Lest oly idő san hogy kapok csokos róla!

182
Mi Rixóm en aelem széles e világgal
Széles e világnak sengerével bajával
Hízen ha szemembe sekin a galambom.
Ha lesz volna is mind elszálanék gondom.

Rab örökre.

- beszély -

VI

- Meddig tar még e kín e szenvedés,
meddig sajnólok fájó almáim? ... avagy Ritépjem
Kivemből katem kéns kéreszet, cloksam
egő konrágyamas, s egy angyal iráni langskere
memes?! ... Meddig utókez még ok eors, te
Regyesen, ki elrablád nyugalmamat s keslép
ted boldogságom kőszonját s a bánas e főd
szornyeseg tövis koronáját tevéd komlokomra.

... Avagy örökre a fájdalom gyermeke örökre
a sors utókezje leszek-e. Mivei Dabaszott Reb
tem e haszku kirok alatt. Egy sors szelára, mi
a vchar vad haraga meddke hajtott a remény
parjásól, s most vridsi sziklak nökösszaj
veskereskedni, a hab álsal elboristatni. -
Mive lesz élesem e tövis falak nököss? ... egy
gyaszos irlesse, melynek bánas virágai?

homlokomon hervadnak el... Mics csöngöl ah,
remesen belincseim... , s ha olykor elmerengel
hődögölgöm porhalmain, mics viaszszal fel
édes álmaimból?... Oh e sósét falak, e siri (gen)

... Elössem vonulnak el a halál remes árnyai, a
propol vesseeneses angyalai, s hosszú uszályok s
sét felhőkent vonul utánok. Oh velen.. Oh veg
zes, ha van a hődögölgőnek egy porokeme stá
mómra nélad, küld enyhíteni vízö" szivemet.

Az affu, kinek keblén ekens viharösses a
fájdalom, magás dugai természetü,- nyitk komló
kán egy mély alig beheggedt seb laskasó, mely
süri feresse hajszasából kiborsalótra, sósét
villamló skemi feless enyeseit el. Szívem marok
nyí por lonából, melyet gorcecsen skoris ke
zevel, mintha assól remélne nyugalmat, attól
várna' keble viharának becsendítését. - Egy
maroknyi föld!!... Hozhasost volna-e drágább
kincsés lonából?! kiven az magából a kara
sesséből való, s az a porra' szűz föld leghiseb
ben mutatja kora fájdalmát. Minden porre
méhen keserűben megoktatád keblekes láis,
s oly edesen gereszté' az kebleben az a hól
dogisó lonsterelmes. -

Rinn mély csend feküdt az alvi Stam
bul felett. A halovány hól sósét felhőt megé

nyerséssel, sa komor eszésségből minn ködbe
burkolts onárok emelkednek a var tornyai.

És alass benn a kis torny egyjében sirs, faj
dalom koronyes sirs a rab, mig végre el né
mulsat ajkai kiapadtak koronyei, s egy szőlőprá
hanyaslost.

Ejfel völs. Csak az örök nimesz lérese kallas
szossa várfalakon. Meg meg skatad csikorgás
fusoss az a borsón falain arsan a neher ajtó
saml fel. Söse, köpenye burkolts alal lérese
be aron, s az ajtó ugyanazon esendő nyitkor
gással hajrá be. Ovakodva áll meg. Kis solvaj
lámpa sumit elő bö köpenye alól, egy fény sugar
cikarzik keresztül a falakon, majd a fogoly dult
arcsára esik sa sösés alal megrakódik. A
lámpa csomót elszűns, az alal a fogoly felé
körtelődik, s esendesen fogja meg kezét.

- Hah hah? ... mit haborgassol?
Kie völs e puha kék skonias? ... Ah esenem!
de nem nem ... te vagy, te vagy az én szem, a gra
it a halál angyala.

- Csöndesejék ön lovag, akar e kabar
lenni!?

- Ah! de mégis ... Esenem e hang, e
bájos "csengő" hang... egyöngé kék skonias?
mind mind az őr... Oh esen esen hallgadj meg
umamas... Skabad? ... akart-e lenni? ... Oh te

hát a szabad-ság kútlóe hozzám angyalát, hogy
Gaszlija alatt ontsam ki uszósi cseppvé
remes is. -

és bebukolt alah remegve vevé ki lám
pája's s az a kis arcos megvilágisa.

- Ah! Mariám vidangyalom... jól há
nak-e kemeim... álmúdom-e?... nem nem... hisz
ez angyali arca, az édes csengő hang a puha
mind mind az övé.....

- Bélám, kedves Bélám!... Kialsa Mária,
sa fogoly kazaiba vgyass.

- Ah! Mariám se há's nem feledél, eljöttél
e sós's falak közé, feláldozád boldogvágodas
ok isemen, mily édes lesz igya szenvedés, mily é
des lesz a halál... Együtt halunk meg ugye kedvesem?
mily gyönyörű lesz, véünk majd oszkefoly, s egy No
porcoba lesznek.

- Béla - mond Mária félig sírólva, staba
dítani jössen én nem meghalni. Ké'd e pentk mind
mind... még egyszer ennyit hozzám valeság dijul de
mind keves vóls; örülsem vesém az aranyas a borsón
vi labas elé hogy csak egyszer engedjen meglato
gasnom ségedet. Ah és ő megengede; apó usán
apó's nyissam, s így jussam borsónod apóju
ig, de ekkor egy sorv vóló's extembe, rányom
tam a kulcslyukra e viaszt és annak alája
raja maradt, megneksem a kulcsot jól, mes az

Sal nyit minden vár melyen áshasostam, és bék
mily lár vonul is ekkor keblemen, szivdobogás
érzék - megis jól eszembe vessem annak alaját
Tud a nő felsitolsatt, sájulsan rogyott le.

Béla komlókákor kapott, s kéten veresep
pek maradtak

- Ah - szörkegy' fydalmasan, minél is ak öröm
a fogolynak mikor e halvány rózsának oly kesken
forrassai vannak.

Aksán a ruhájából sepeket barabbal belő
se lumlokas, mis örömmamorában előbb ak
oszlopok úsvén, beheggette sebe verteni kedves.
Majd lehajolt s esendesen emel' fel kedvesét.
"Szegény teremcsé! mennyit szenvedest énem,
Készen szomoru dics nyers éne... egyust fo
gunk is meghalni"

- Nem! nem! viad fel Mária a halál
kóra, dicséint, dicséint Béla! Ak ud' rova, sa
tán minsegy magaval vonva kedvesét, satesen
ak apó felé. A Kulcs iomés nyitorgoss, egy
sekinceses vesett még Béla borsóné, s
csendes lepszékel haladtak a folyosón keres
tül, a melyen horkoló borsónövök közt
Oh mily lárban dobogott ekkor szivét,
mink sarsak szorissa egymás kezét, s csak
lassan susogá Mária az alvó ördögé me

Sava: „Ez mind az én aranyaim műve“. Majd olykor egy egy vesztől visszatértenve, még jobban simulsak egymás rebelé-tek. - Titenem - gondola mindenik - ha elszakítanának tőle, ha is csöcsé arnyak emberre volnának, is külön borsönke dobnának, akkor még egyjuss sem káltsának meg, még vérinke sem folyhatna egyjüvé'.

Mégre a folyosó végével, mine csöcsé arny, sükansak a falhoz, s csöcsé veszténül jutossak a bászya sulso' oldalához, hova az öröknek csak savoli ropogása hallasszoss. Mostó' lorkolás riassza fel a menekülteket, Maria megdobbenne sekínsesi korül állán koranyob hálve rebégi' „Remény“, mire kisse' alacsony, sermesü bebukols alatt lépess elő a bászya mögül. -

- Ah! megakesset önök. Oly kinos az gúdalomban volsam.

- Kösönöm vesztésük Murfalvi ur. most pedig siessünk.

Abela megborzadva hátrale veszta

- Ajuló! -

- Nem nem kedvesem - mond Mária vketi den - mensöd skabadsöd ö; muszan Busbetur a csaszar kovesse a válság dijjal veszkansasis sasoss, ö a nagyvaradi pasa kovesse vola segis

légemre.

- Irodasos. . . . Anuló . . . rebegé Béla
még mindig barátságosan.

Mos Flunfalvi előlépés, s megfogá Bé
lanak duhsól veszekés Rexis: Barátom né
gi jó barátom! . . . sudom mi sebzi sziroves
sudom mi lákiza véreves, felejs el kerlet ken
vedő lakánkra, kerlet őseid emlékére, az egék
istenére, felejs el mindens. . . Anulod gyitkosod vol
tam egykor nyomorult künös törvénő parancsi
ból, elvaktossal e nő csábjas, Rexis igazsék ne
rem elsedés, ah es en meggessem mindens. Ha
gam ellenséjévé lessem. . . De lak! . . . ő az usó
Batos megkál rusal iszonyuan. Ide kütörss
e bünfőzöctbe csakogy ne lathasson, es en es
süxóm az elő istenre, hogy megboskulom e nő
s mins megser bünös lakánnak skenselemé
semes. . . felejs el, kérlél, mindens! . . .

Béla megvesöleg voná el Rexis Flunfalvitól

- Bélam kévresem - mond Maria Rajás nya
Ra kónil fuxvén - bocsass meg barátságodnak. Sord
munkre, lakánk tölvogságára kerlet bocsass
meg neki.

Béla kónnyból erde skemis névvesedni
s komoman nyujsa Rexis barátságát.

Moss egy lovas dőnül el, s kánfalat éles
selenül rogyass le, arsan egy sírólévő kóllas
ross, s kán a gyulsan dől Béla Kájar köze.

Mint ki melless villam esaposs le, vegei
elsompulnak, de drága kincse megis ezébe jus
s felelőmélve kabalsából rohan merre löba
verébi: ugy Béla is pillanásra megrestenne
de majd gyorsosan kórisva kúvesés magá
lva ingross fel a közel álló löra, mely mint
egy vesxelys sejsve s uras félere s áiguloss
az alvó váro fele, nem erhesé el ama mábit
golyó sem, mely usán a menekülő kes cötre
vest ör karsány kialása hangzott. —

De röpiás volna bár a fergeseg s karmyain
avagy a villam sebességével, oss vóssak min
den álvalon a felriasztoss örök, s ha a kókul
tó el nem erhesse, gurymosollyal váss reá az
első. Ezen egy vósskólyk vons elő Béla anye
reg káprájából, midön egy erös vássára alá
kanyasloss a szilaj lö kássárol.

Szegény szegény rab, lössé törson a se kárad.

Szegény halvány leány osssefolya ki vire
sek, együss fogssak meghalni... egy kópróss
ba se kóssak se kóssak, es boldogok igen bölbe
gok se kóssak... a menyországban...'

Lócsa's bonsonnet Lócsa's áregében skomorian
ül a rab, de csuggoskés fövel nek' kedvesére
ki ölébe bontvra ferkoskít elösse.

Ák a fajtalmas arca a fajtalom keserü komu
nyeis csalsatt' ifju skemébe. Szegény ste
geny leány. . . . Szajós megcsókolni ák a hó
fejer homlokot, és ijentkor mindig olyformás
erőss, mintha skive nepev' vólna meg. -

Mária arcani keserü Gavarság borongu
nemis olykor csilsalanul foragsak a bonson fa
lain, akoi gyakran isketetlen skarakas re
begset máj' kizelen be' aró' sak. . . .

Szegény szegény leány. -

A láz mindig gyatrabbán jelenskett.

- Kedvesem Béla'm! mond veigre remegő
ajkkal - mis' skomokádolt se. Há's nem ömülse-
e' e' bódog pillanásban! . . . Néid nek' a lemenő
nap mily skeluden onsi el sugarait a tegyekor
main . . . nek' mily sundenesen kessins alá' a ka
lavány hó'ó, mily edesen beng a fülemile . . . jer
jer a Gold lombok alá' vinski rózsák köle, ki
sken a mi bódogságunk is most nek' voratni,
kasonló' e' piros rózsákhoz . . . jer. jer. jüstog
junt edes skerelemről, bódog skerelemről.

Béla fajtalmasin jelfokajossu

- Ársenem! Szegény leány megőrült
- Őke menjide idezem! mond azolelve Béla.
Jobb nekünk e helyen, a magányban, isz nem
lasza senki boldogvágnak. - Nem nem
senki a virágos vesre a kis parasat mellé' en
majd sarka leprekes fogdassok, se meg seép vi
ragokat, nekibolya's nefelecses, szellem virá
gos sötét rosmarin agas fogok sepi... így így
el nefelecsed... vad rosva's rosva' nekem kóro
ruba, felszeded homlokomra is ugy megyünk sem
plomba... Ársen regeres, gyönyörű regeres
mondva nekéd sandereröl, szellem leánytal
ról... nem... nem... arról ak óriáról... ki
sötét megmenessetek... nekéd ezkel a sörrel...
ezkel az éles sörrel... ..

- Flak! Kedvesem megvágtad kedved,
majd elseszem söröd. add ide... Így így... most
pedig per nekemre, atudjal esendesen... ..

Szegény leány mostolygoss' álmában
sandereröl játszott eküest skinnü parasatnál.

Béla pedig fajt alomsötét dula arccal
bomult kedvesire megcsokolá' még egyszer
s a kórosu esöt alatt rosva' kóros' kékkel solá'
az éles sör kassya kóros' he... is a kóros'
sepre pirov ver szokkens... Flervad' kóros'

a halovány leány mosolygott még egyszer is
azsán halál sáppadt le

Borogó riálással ránta ki Béla Red
vese rebeléből a lörs, s mélyen dofé' azt on
szivébe, azsán mosolyogva lassan, csendesen
kanyaslott holt Redvesére. —

Igy... így... így almodta Anna is...

A piros hajnal piros könyegre vesé' bi
borát, a piros könyegen pirosba öltözött fejfa
alls...

Vérpad róla, az egy Hegény magyar rabnala.

Csörögött a bőrszín ajaja... és ki vikkelt
szepen, kesessen csendesen piros könyegre
Red fejei halossat. —

Magyarország bevisztonya
anemest illar befolyas alatt

1387-1444.

(folytatás.)

Egész Európát áthasossa a hadolsaió soroköl
eredő vesztély nagysága, s átlásta kugyakk

egyedül Magyarország képe visszatartani, megfektet-
ni. Sajnálatosul sekinsette egyetemeniül ily esze-
lyes közzét a háta nében dulongi paravisszaly
és minden erejét ama föntökös, hogy a parolas kibe-
küsse. A pápa róvete Julian herbornok az ösöz,
keressyentig nevében kékre is egyetlegre költi
fel a parolas, a külvárook segelye igérsék a kö-
rokok elleni hadi keresetb folytasására. Bizleget
kiegyezés helyett akonban csak fegyver nyugvást le-
kesess kövni, de ez öt hónap fegyver nyugvást is
elég volt ama, hogy a Hunyadi János által vezetett
fegyverek már a Balkán ormainól csillagok le, és
Ornápoly a Balsari palota megsemmisítésétől
resszept. Az öt hónap gyökelenk sora diadal-
mi habert kövött a köv kalansékaira, s általa
a magyar korona a Ráivly és Lajos alatti fényében
ragyogott, sa kövaba visszatérő kövlye is vetén
romunnepelyekel fogadá a nemzet. Az eurpai feje-
delmek üdvözölö irasok kövlyek Mahumed prédig,
kövlye, kövlye felsételek alatti béke kövlye. Az
ország sok hanyassatása és Ballasása után nyugat-
mat kövlye, s a béke megkövlye, a magyar kö-
vlye az evangyelioma, sa kövlye kövlye a kövlye
esküvött meg.

De alig tavozott el a kövlye kövlye, alig kövlye
el a kövlye kövlye, midön az eurpai fejedelmek
rosszalatukat fejezték ki hogy oly időben kövlye meg

a béke midőn elyoss az utó a töröknek Európából va-
ló kivételére, és sürgessék a királys annak felbon-
tatására és had megkezdésére segélyökös ajánlásokkal.
S Randerbeg, vagy Cassriata György albán fejedelem
30000 ember igén adni, Ulaszló rendelkezése
alá, Külvilágosna pápa követe Caesarni Julian
nem kívánt meg süket kikötésekkel és trombitna
királys, hogy a hitessémmel adass csak nem kell meg-
társani, a bebeteketés a pápa híre nélkül kosszesek
és így érvénytelen, s az csak nem kötelek. Engedess
végre Ulaszló a rábeszélések, a béke követe felbon-
tatott, és a habom a Ghunyady Janos vezérése alatt
megkezdett. De az igén segédelmek elmaradtak, és a
magyar sereg magára hagyatra Vinnánál salátkozott
elmurás Gulsan seregével. Itt folyt le azon vires dő-
ma melyben a keresztényen eskuségis eleste által-
lón kiengesztelve az igazság istene, és a hitessé-
neknek kiabáls törököknek adá a győtedelmek.
és korona véresen hullott le az első szlav királyfe-
jéről. —

Egy ifju paraszka

Keressem egy bájos leánykát
Ő is keresse lelkesen
De gögös atya sülts sőt
Éanyom paraszka' nem lehet

A lánye exis mely kin gyolónse
Szerelmével halaszja lón,
S az emberek eljárak nékni,
Hogy mily szép völs a tontón.

Elmensem én is, s hogy meg allsam
Borod arccal a nép közt
A gögös ur kisér szemekkel
Szomman elömbé jött.

»Bocsasson meg, most látom át csak
Minnő sul szigom valék...
Legyen fram most, vagy barátom!...
Szivből mondom: tanumak eg.

... . A gögös ur, híriöméből
Nem semmissem jussasoss
Tajdalmában ily kö mesekkel
Jgy nagy lelkién okozoss.

KÁRSÓ

Az akadályokas, melyel minden kezdő szerkesztést kár-
deni kell, ha nem is valami nagy szerencsével, de
még is meggyőzők. Szánv'kuntas, melyről joggal mond
hasunk annyit hogy valóban nemes völs, s hissegekünk
nemis megvalósítottak. Sul nagyunk a kezdésen, pe

dig minden dolognak a kezdés a legnehezebb része.
 Társaságunk viszonyai nem engedték ugyan meg,
 hogy a lap irányát egészen a kijelölt úrral
 tessék; men szóvaltan levén benne, kelvén a Romolyabb
 tudományok művelésére, tanulmányokáé, csak is a kép
 iródalomra koncentrált. Ezen, e fennebbi körülmények
 neve szerkesztés alá; elnéző lehet irányunkban a költő
 költő olvasó közönség; kik egyébiránt mindig stive
 sebben nyissanak és gyengébb kölcsölni, vagy tu
 dományos cikkeknél a képirodalmiak előtt - ha talán
 salságosan ezen ágat talán lapunkban képirodalom
 et polemiák, melyekre pedig stamistánk elmaradtak, nem
 mintha nagyon értékesen lesz volna mutatónk a kö
 zönség előtt - hanem mert nem volt egyen a kiadás
 megkezdése. És most legfontosabb közönségünkkel
 nyilvánítván azon egyetelnek kik működésükkel
 elősegíthetik életünket, bejárjuk lapunkat az évi
 folyamát. Adja isten hogy a jövő év megkezdése
 rexe ex év eredmények úgy szerencsésben, mint dar
 salomban; hogy sokkal többet legyenek az időnké no
 vendekéi közt a "kölcsö" önműködésig barátai;
 mert ez fogja edzeni a fiatalokat, az élet nehe
 zkedését elhordozására. Ugy legyen! -

A Szerkesztőség

Szűcs Pálman
Képirod. Kézírtk.

Warga Sándor
Kölcs. Kézírtk.

Uj Eszter
Nyelv. Kézírtk.

Művelődésügyi
Szerkesztő

